

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felolós szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 92. szám.

Péntek, április 23.

Nagy harcaink az oroszszal.

Budapest, április 22. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos:

Orosz-Lengyelországban és Nyugat-Galiciában helyenként ágyuharc volt.

A kárpáti arcvonalon egy az uzsoki szorosban és annak mindkét oldalán levő állásaink ellen intézett újabb rohamot véresen visszavertünk. A heves támadások alkalmával, melyek részben tüzéségünk leghatásosabb tüzében összeomlottak, részben pedig a gyalogság ellentámadása által visszavetettek, ismét igen súlyos veszteségeket szenvedett az ellenség. Csak egy az ellenség által ismételtelen megtámadott hegykupon levő állások előtt **négyszáznál több orosz hulla hevert.**

A tizenkettedik gyalogezred, a brassói és marosvásárhelyi huszonkettedik és huszonnegyedik honvédgyalogezred, valamint a harcokban résztvett egész tüzéség különösen kitüntették magukat. **Egyezerkétszáz orosz elfogtunk.**

A kárpáti arcvonal többi szakaszában, továbbá Dékelet-Galiciában és Bukovinában csak helyenkénti ágyuharc és csatározások voltak.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, április 22. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 22.

A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Keleten a helyzet változatlan.

A nyugati hadszíntér.

Budapest, április 22. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 22.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

A Labassée-csatornától délre és Arrastól északnyugatra sikeres aknarobbantásokat végeztünk.

Az Argonneokban és a Maas és Mosel közti terepen heves tüzéségi harc volt.

A Bois de Prétre nyugati részében a franciák ma éjjel tüzzel való rajtaütés után ellenünk támadtak, de súlyos veszteségek mellett visszavertük őket.

A Hartmannsweilerkopf északi lejtőjén tegnap összeromboltuk az ellenségnek egy támaszpontját és este visszavertük az ellenségnek egy támadását.

A Dardanellák ostroma.

Budapest, április 22. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Athenből sürgönyzik:

A szövetségesek általános támadása a Dardanellák ellen legközelebb megkezdődik. 1115 szállítóhajó hatvanezer emberrel várja a parancsot az indulásra. A szövetségesek a csapatokat a Dardanellák európai oldalán akarják partratenni. A törökök Enos és Szárosz körül rengeteg sáncot ástak s itt várják az ellenség partraszállását. (M. T. I.)

A tengeren.

Budapest, április 22. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Berlinből sürgönyzik:

Német buvárhajó skót partvidéknél elfogta a Glenarse nevű angol halászgőzöst. A buvárhajó a gőzöst az Északi-tengeren keresztül német kikötőbe vitte.

A trónörökös Bukovinában.

Budapest, április 22. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: A sajtóhadiszállásról sürgönyzik:

Károly Ferenc József trónörökös e hó 21-ikén megjelent Belatyban s résztvett a Pruthon helyreállított viadukt megnyitásán. A trónörökös a megnyitás után Pflanzler-Baltin tabornoktól elbucszva, elutazott.

HIREK.

A torontái Vörös Kereszt közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybeeskerek, ápr. 23.

Az országos Vöröskereszt torontálvármegyei választmánya és nagybeeskereki fiókegylete, mint már röviden jeleztük, tegnap délelőtt tartotta ezidei rendes évi közgyűlését a vármegyeházán dr. Dellimanic Lajos főispán, kormánybiztos, egyesületi elnök elnöklésével, amelyen az egyesület vezetősége beszámolt arról a rendkívüli gazdag, nagyarányú tevékenységről, amelyet az egyesület a mostani háborús időkben kifejtett.

A közgyűlésen jelen voltak Jankó Ágostonné, özv. dr. Mihálovits Ödönné, özv. dr. Mangold Samuné, dr. Perisics Zoltánné, Daniel Ferencné, dr. Wattay Dezsőné, dr. Pollák Győzőné, Jankó Ágoston udvari tanácsos, alispán, Tóth István min. tan., pénzügyigazgató, dr. Haidgger Lajos m. főorvos, Daniel Ferenc központi vöröskereszt-egyleti főmegbíztott-helyettes, Steinitzer Géza kir. tanácsos, Vámos Ignác műszaki tanácsos, Menczer Lipót, Krumenacker Ferenc, Popovics Péci Szilárd, Filkovich Boldizsár, Somfai János választmányi tagok, a felsőeleméri fiókegylet képviselőjében Miskov Velykó, az alsóeleméri fiók képviselőjében Pálffy N. elnök.

Dr. Dellimanic Lajos elnök megnyitójában rövid visszapillantást vet az egyesület működésére s konstatálja, hogy az egyesület, amelyet a világháború sulyos helyzetbe állított bele, a rábízott feladatokat híven teljesítette minden irányban. Különös elismeréssel szól az egyesület kebelében működő hölgyekről, akik önfeláldozó tevékenységet fejtettek ki, amelyért mély hálával tartozunk nekik. (Éljenzés.)

Napirend előtt egyben meleg szavakkal elparentálja az elhunyt dr. Klein Mór nagybeeskereki főrabbit, aki mindig tevékenyen működött az egyesület érdekében. Indítványára a családhoz részvét-iratot intéznek.

Most Filkovich Boldizsár titkár bemutatja az 1914. évi zárszámadásokat, amelyeket a számvizsgáló bizottság teljes rendben talált. A közgyűlés a számadásokat tudomásul veszi s Steinitzer Géza kir. tanácsos pénztárosnak, hálás köszöntének tolmácsolása mellett a fölmentvényt megadja.

Daniel Ferenc központi főmegbíztott-helyettes a helybeli vöröskereszt-egyleti kisháza körházak számadásait mutatja be, amit a közgyűlés szintén tudomásul vesz s Daniel Ferencnek a kórház szervezése körül kifejtett önfeláldozó lelkes tevékenységéért hálás köszöntét fejezi ki.

Ezután a vidéki fiókegyletek számadásait és jelentéseit vették tudomásul, majd Filkovich Boldizsár titkár gondosan összeállított terjedelmes jelentésben beszámolt arról a nagyarányú tevékenységről, amelyet a választmány és a fiók kifejtett.

A nagyérdemű jelentésről, amelyet holnapi lapunkban részletesebben ismeretünk, az elnöklő főispán javaslatára a közgyűlés elismerését és köszönetét fejezi ki Filkovich Boldizsár titkárnak.

Bemutatta továbbá a titkár a rokkant katonák elhelyezését és gyámolítását intéző hivatal átritaát, amelynek alapján a közgyűlés kimondja, hogy a rokkantak gyámolítását célzó szociális Torontálvármegyében is létesítsék az elnökséget a további teendőkre megbízva.

Daniel Ferenc központi főmegbíztott-helyettes javaslatot terjeszt elő, amely szerint Nagybeeskereken egy Zan-

der-osztály létesíttessék a vármegye területén ápolt ortopedikus betegek részére.

A közgyűlés a javaslatot magáévá teszi s a Zander-osztály létesítésének költségeire tízezer koronát megszavaz.

Végül több kisebb ügyet intéztek el s a közgyűlés ezzel véget ért.

— **Az erősítési munkálatok körül járt a tilos.** A temesvári katonai parancsnokság közli, hogy az erősítési munkálatok megtekintése s az ott tartózkodás szigorúan tilos. Az esti órákban az erősítési munkálatokhoz pedig egyáltalán közeledni is életveszélyes, mert az őrség fegyverét használja. Kívánatos, hogy a szülők és tanítók ügyeljenek arra, hogy a gyermekek ilyen erősítési munkálatok közelébe ne kerüljenek.

— **Hírek a przemysli hősről.** Egyre több hír jön a Przemysl elestével foglalkozó híreinkről. Így, mint Szedgedről jelentik, oda nagy örömhírt vitt a táviró Nónay Dezső szegedi honvédezedési ezredparancsnok aggódó családjának. A távirat magától Nónay ezredestől jött Oroszországból Ufa városából, ahová mint hadifoglyot szállították Przemysl hősvédőjét. A francia nyelvű távirat magyarul így hangzik:

Nónay Ella Szeged
Magyarország.

Jól érzem magam, véglegesen Ufában vagyok. Sürgönyöztek Ufába, Alakosikaja 37. Nónay.

Nónay Dezsőné kimondhatatlan megörült a táviratnak. Férje még február elején adott hírt magáról utoljára. Az uriaszony nyomban táviratválaszt is küldött a messi Ufa városába. Ufa városa az Ural-hegységen túl még európai Oroszországban van.

Az 5-ik honvédegyezred alezredese Tabódy Zsolt zászlóaljparancsnok, aki a román Vöröskereszt közvetítésével levelezőlapon értesítette aggódó családját a keltezési hely megnevezése nélkül április hó 3. kelettel a következőkben:

„Egészen jól érzem magam, sebam még nincs egészen begyógyulva. Uton vagyunk, hová, még nem tudjuk. Az oroszok egészen szeretetreméltó emberek, jól bánunk velünk. Ha helybe érkezünk, irni fogunk nektek, hogy rólatok is megtudjak valamit. Szolgám és csomagom velem van. Az uton jól élünk, gazdag ország, van itt minden stb.”

Ugyancsak újabb hírt kapott dr. Perisics Zoltán polgármester fiától is. Két német nyelven írt levelezőlapot küldött haza. Az egyik így szól:

Boldog húsvéti ünnepeket kíván nektek hű fiatok Dusz. Jól érezzük magunkat.

A másik levelezőlap a következő:

Ezt a kártyát egy kis állomáson írom Penza előtt. Igen jól érezzük magunkat, csak az a gondolat esik nehezünkre, hogy még négy hétig kell utaznunk és tízezer kilométernyire leszünk hazulról hírnélkül. Csókol a ti Dusztyok. A postaforgalom valószínűleg olyan lesz, hogy csak négy hét múlva kaphattok tőlem kártyát.

Perisics hadnagy, hadifogoly.

— **A burgonya maximális ára.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli a kormányrendeletét, amely szerint a m. kir. miniszteriumnak eddigi rendeletei kiterjednek a meglevő burgonyakészleteknek bejelentésére, feltárására és az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedésére is. Az a legmagasabb ár, amelyet a birtokos a burgonyakészletnek az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedésénél követelhet, méter mázsánként 11 koronában állapítatik meg, amely legmagasabb ár magában foglalja a rakodállomáshoz való

szállítás költségét is. Ez a legmagasabb ár nem terjed ki a burgonyának az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedése körén kívül eső forgalomban történő eladásokra.

— **A fémüzembereendezések bejelentése.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli a miniszterium rendeletét egyes meghatározott fémekből álló üzemi berendezések bejelentése tárgyában. A rendelet szerint ipari, mező- és erdőgazdasági üzemek birtokosai kötelesek a használatban nem álló üzemi berendezéseket, amelyek egészen vagy túlnyomó részben alumíniumból, ólomból, vörösrézéből, nikkelből vagy vörös fémekből állanak, május hó 5-ig a hatóságnak bejelenteni. A hivatalos lap ezenkívül közli a honvédelmi miniszter rendeleteit a hadicélokra igénybevett fémekért és ötvözetekért megállapított térítések, az átvételi bizottságok megalkotása, a fémeknek és ötvözeteknek a bizottsághoz való elszállítása, végül azt a rendeletet, mely a bejelentendő üzemi berendezéseket hadicélokra igénybevételeknek jelenti ki.

— **Öt napig a megfigyelő állásban.** A cs. és kir. hadügyminiszterium sajtóirodája közli:

Derek tüzérségünk arany könyvében Dohnalek Ferenc 42. tábori ágyuzezredbeli százados hősiességét, áldozatkész magatartását külön lapot érdemel. Már a Ryzki melletti harcokban a leghevesebb tűzben állott ütegével és erélyes, ügyes vezetésével az ellenségnek érzékeny veszteségeket okozott. Kétszer megsebesülvén, a przemysli kórházba szállították. Később egészségének helyreállítása végett szabadságra kellett volna mennie, de a hős tiszt nem bírta ki az otthonlétet. Alig gyógyultak be sebei, máris elhagyta a kórházat és bajtársaihoz és szeretett ütegehez sietett. Hamarosan kínálkozott is alkalm, hogy újból kitüntesse magát. A Warchoty melletti hadállásban ütege oly közel jutott az ellenséghez, hogy annak gyalogsági tüze nagymértékben veszélyeztette üteget. Helyzete állásváltoztatást kívánt ugyan, de Dohnalek százados a nagy veszély ellenére oly vakmerő volt, hogy a legrettenetesebb tűzben az ellenség lövetésére még előnyösebb állásba hajtatott. Az újabban elfoglalt állás közelében orosz gránátoktól elárasztott helység volt, melyben a tartózkodás lehetetlennek látszott. A százados azonban minden veszéllyel dacolva, a helység pereről-peere összemlő háza egyikének padlására mászott, hogy ágyúinak hatását jobban figyelhesse és onnan vezette körültekintően és szabatosan ütege tüzét, úgy mint a gvarkoló tőren, anélkül, hogy csak egy pillanatra is gondolt volna arra a halálveszedelemre, amelyben állandóan forgott. Öt nap és 4 ójjal maradt a vakmerő tiszt megfigyelő állásban, miközben ütege az ellenségnek rettenetes veszteségeket okozott. Ezen idő alatt 2 tisztje és 6 embere elesett és 16 embere megsebesült. Végre őt is elérte kikerülhetetlen sorsa. Közvetlen közelében egy gránát esapott be és sulyosan megsebesülve szállították el helyéről a századost. E hős tiszt mellett, aki mindnyájunk örömeire sebeitől felgyógyult, ma már a hadiékítményes 3. oszt. vaszkrona-rend díszíti.

— **Az újabb behívások és a gyáripar.** A 37—42 éves népfelkelők újabban elrendelt sorozása alkalmából a Gyáriparosok orsz. szövetsége felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez az ipari üzemek fentartására nélkülözhetetlen alkalmazottak és szakmunkások felmentése érdekében. A felterjesztés utal arra, hogy ipari üzemek alkalmazottainak egy igen jelentékeny százaléka éppen a klasziszból kerül ki és hogy ennek az osztálynak a fontossága és nélkülözhetetlensége csak növekedett azáltal, hogy az általános és előző behívások folytán gyáraink alkalmazottainak — értvén ezalatt a munkásokat épp úgy, mint a tisztviselőket — száma, ha csak nem hadiüzemekről van szó, a minimumra redukálódott. Ép-

pen ezé
hogya
mentes
most h
sénél n
maztas
díszting
és keres
a jövő
volna,
viselő
dukáló
jelenté
lan, mi
hosszu
ismeret

Vészáro
tényelg
jei a m
küzdél
Kut Jer
r-t, ig
határoz
viteli r
latot a
gyar
termék
A társ
az ezre
esettek
zésére
100.000
sek má
saság v
tökövel
gyűlést
egy hó

— G
lők és
rott szer
május 10
államvas
gében fog
bályszerü
iparfelügy
város), K
a megelőz

— Ta
uj regé
kezdte me
deklódést
vel, mag
val, pom
hétről-hé
Szők Zs
lapja leg
ezenkívül
jelentés
János, Fr
ban Ausz
nagyapó
egy cikk
világról,
mond, Zs
harcéri l
tor folyt
című reg
üzenetek
talmát.

A Jé
ki; előf
fillér, fél
rona. Egy
ket elfog
kat küld
post. IV.

Városi
kútszéki
8 tól d. u.

Az in
tár nyitv
este 10-ig
órától es
szerda, pé

A „Ma
nyugdíjga
hó 1-je és
el befizet
d. u. 2-5
eszközölt

pen ezért szükségesnek tartja a Szövetség, hogy azok az elvek, melyek az eddigi mentesítéseknél figyelembe vétettek, a most besorozandó népfelkelők mentesítésénél még fokozottabb mértékben alkalmaztassanak s utal arra, hogy az az éles disztingválás, amely eddig szakmunkások és kereskedelmi tisztviselő között tétetett, a jövőben bizonyos mértékig gyöngítendő volna. Gyárainkban a kereskedelmi tisztviselők száma már ugyanis a minimumra redukálódott és a megmaradtak közül egy jelentékeny százalék épp olyan pótolhatatlan, mint a szakmunkás, mert fontos és hosszú évek tapasztalatai árán szerzett ismereteket feltételező ügykört lát el.

Részvénytársaság alapítása a lővészárokián. A 23. es. kir. gyalogezred tényleges állományu és tartalékos tisztjei a nagyhéten, amikor a leghevesebb küzdelmet folytattak az oroszok ellen, Kut Jenőnek, a Danubius kereskedelmi r.-t. igazgatójának kezdeményezésére elhatározták, hogy Adria behozatali és kiviteli r. t. cég alatt kereskedelmi vállalatot alapítanak a kivitelre alkalmas magyar termékek exportjának és idegen termékek behozatalának előmozdítására. A társaság jövedelmének legalább 10%-át az ezred sebesültjeinek, illetőleg az esetleges özvegyeinek és árváinak segélyezésére szánták. Az alaptőkét eredetileg 100.000 K-ra tervezték, de mert a jegyzések már 150.000 K körül járnak, a társaság valószínűleg 250.000 K részvénytőkével fog megalakulni. Az alakuló közgyűlést az ezred leszerelésétől számított egy hónapon belül fogják megtartani.

Gépészek vizsgálja. A gőzgépkezelők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1915. évi május hó 2-án reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerű felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Küttl-tér 2. sz. címezve legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

Tamássy Miklós. Sebők Zsigmond új regénye, melynek közlését nemrég kezdte meg a Jó Pajtás egyre nagyobb érdeklődést kelt friss fordulatot történetével, magyar huszárok haretéri kalandjaival, pompás alakjaival a kis olvasók már hétről-hétre alig várják a folytatását. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes lapja legújabb, április 18-iki számába ezenkívül verset irt Madarassy Erzsébet, jelenetes életképet a háborúról Molnár János, Faragó Géza elleneink képsorozataiban Ausztráliát rajzolta meg és Elek nagyapó irt hozzá verses magyarázatot, egy cikk érdekességeket mond el az állatvilágról, Mayer Miksa tanulságos mesét mond, Zsiga bácsi Csutora Janesi újabb haretéri kalandjait beszéli el, Rákosi Viktor folytatja a gibraltári összeesküvők című regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esztétizációs épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. n. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fog el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. n. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Az ellenzék és a javaslatok.

— ápr. 23.

Az az eszme, hogy a háborúval a szoros összefüggésben levő javaslatokat plenáris ülések előtt ne szakbizottság, hanem egy külön bizottság tárgyalja és így adassék mód az ellenzéknek is, mely a szakbizottságban nem vesz részt a javaslatok előkészítésében való érdemleges részvételre, miként tudjuk: megbukott. Sajnáljuk, hogy a jóravaló eszmének ez a sors jutott osztályrészül, azonban nem esztjük azoknak a sötétlátóknak aggodását, akik ebből a kis epizódból mindjárt arra a következtetésre jutnak, hogy most már aztán a javaslatok parlamenti elítélését nagyobb nehézségek fogják zavarni.

Ebben a tekintetben Tisza István gróf miniszterelnök tisztánlátó álláspontja, melyet részben már a képviselőházban, azután pedig a munkapárt értekezletén jelölt meg, a leghelyesebben ítéli meg ugy ennek a külön bizottsági epizódnak történetét, valamint az ellenzéknek a tárgyalás alá kerülő javaslatokkal szemben várható valószínű magatartását. Ajánljuk az aggodóknak ezt az álláspontot komoly megvizsgálásra és reméljük ennek segítségével, hogy a parlamenti helyzet kilátásai mindjárt enyhébb, biztatóbb színekben fognak megrajzolódni.

A külön bizottság eszméjének elejtéséből a javaslatok sorsára már csak azért sem lehet következtetéseket vonni, mert hiszen tudvalevő, hogy maga a külön bizottság gondolata nem a javaslatok előterjesztőinek a körében született. Ellenzéki vezérember vetette fel ezt a gondolatot s ha a gondolat éppen ellenzéki körökben nem találkozott a megvalósításhoz szükséges rokonszenvvel, ez tekinthető minden egyébnek, csak éppen a háborús parlamenti kilátások megrosszabbodásának nem.

Azonban még ennél a körülménynél is biztatóbb a parlamenti helyzet megítélésére nézve az a másik, melyet Tisza István gróf miniszterelnök sokkal nyomatékosabban állított az előtérbe s amely az ellenzék eddig tanúsított hazafias és higgadt magatartásával utasítja el a várható fejlemények minden sötét aláfestését. Ugy van, amint a miniszterelnök komoly bizakodással hangsúlyozta, hogy a szövegfordító javaslatok egy-egy létkérdését jelentik a nemzetnek s éppen ezért az ellenzék állásfoglalását ezekben az ügyekben nem befolyásolhatja párttekinet.

A sajnósan fennálló pártellentétek dacára az ellenzéki pártok a háború eddigi egész folyamata alatt semmi más szempontot és érdeket nem tartottak magukra nézve irányadónak, csupán csak azt, melyet a hazafiaság, a nemzet próbára tett nehéz sorsa parancsol minden magyar emberre. Ideálisan hazafias magatartásuk, mely ellenfeleik teljes tiszteletét biztosította számukra, lehetővé tette, hogy a nemzet a megbonthatatlan egység energiájával adjon nyomatékot annak a dicsőséges küzdelemnek, melyet önfeláldozó hadseregünk ellenségeinkkel folytat.

Ugy az ország változatlanul súlyos háborús helyzete, mint ezek az előzmények egyenesen kizárják annak a lehetőségét, hogy eddig követett magunktartásán ennek a nemzetnek bármely része is a legesekélyebbet változtathatná, legfeljebb ha még az eddiginél is fokozottabb odaadással és önfeláldozással szolgálna a nemzet nagy célját, a háború diadalmas befejezésének biztosítását. Sértő volna tehát még csak a pusztá feltevése is an-

nak, hogy a nemzet összes kategóriáiból éppen az a magyar ellenzék tanúsítana visszaesést, amelyről Tisza István gróf miniszterelnök klasszikus közvetlenséggel állapította meg, hogy „a háború egész folyamata alatt hazafiaságának és a hazai érdeke beesületes szolgálatának olyan lélekemelő taubizonyosságait adta.”

Színház, művészet.

**** Vendrey Ferenc vendégjátéka.** Ugynevezett forró estéje volt tegnap a színháznak. Zsufolásig megtelt ünnepies színezetű ház, falrengető tapsvihár, viharzó derűség jellemezte az estét, amelynek színét, savát és borsát a vendég Vendrey Ferenc pazarul szerteömlő aranyos humora s ezt a humort nemes művészettel megérezkítő játéka adta. Vendrey humorában annyi baj van, hogy hatása alól senki sem tudja magát kivonni s igazán szívből jövő derűt fakaszt ki belőlünk. Mimikája, hangja, minden mozdulata derűt hint szét s ez a derű ragyogott végig egész este a színházban. Második felvonásbeli táncos jelenete valósággal tomboló tetszést keltett, de általában egész este vége-hossza nem volt a kitünő művész ünneplésének. A többi szereplők is mind helyükön voltak s ha Parlagi Béláról azt mondjuk, hogy Vendrey fényében is érvényesülni tudott, akkor ezzel a legjobbat mondjuk róla. Szigethy Annus, Gáspár Jenő, Juhász Margit, Máthé László, Fekete Pál, Parlagi Margit, Homokai Gabriella, Fekete Pál, Parlaginé és László Ferenc szintén jók voltak.

Ma este Vendrey a Zsuzsi kisasszonyban lép föl.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1914 szept. 7-től tov. rendelkezésig.

INDUL.		óra perc
Nagybecskereki pályaudvarról.		
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		6-21
Karlova—Szegedre délután		1-13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután		4-00
Pancsovara délután		5-18
Karlova—Szeged—Budapestre este		7-18
Pancsovara délelőtt		8-10
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.		
Módos Temesvárra reggel		3-33
Zsombolya keskenyvágányu vonalon reggel		2-26
Zsombolya keskenyvágányu vonalon délelőtt		11-56
Zsombolya keskenyvágányu vonalon délután		5-26
ÉRKEZIK.		
Nagybecskereki pályaudvarra.		
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt		6-49
Budapest—Szeged—Karlováról délután		4-50
Budapest—Szeged—Nagyik—Karlováról este		9-21
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt		9-28
Temesvár—Zsombolyáról este		6-30
Pancsováról délelőtt		8-38
Pancsováról este		6-52
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.		
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9-34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4-10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt		8-28

Hirdetések.

Kiadó ház

Kazinczy-utca 5. sz. alatti ház

3 szoba, konyha, mosókonyha,
= pince, szép udvarral =

május 1-től kiadó.

Bővebbet:

Temesvári-utca 101. szám a.
= szatóságüzletben. =

260-x.8

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Sádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Általános ügyvédek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József tlg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Arpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.

Barbely és fedrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskola-palota.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Oregueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Álkereskedők:

Mesznik R. Özege, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Fűszabók:

Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis É., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fotóterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fruktus- és csomagkereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműűru-, rövidáruüzlet:

Benő testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Fronsd S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben)

Kosztgyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Matter Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és bentes:

Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Peri Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” e. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Anna örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Urdivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Norisán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal”

szociális napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében